

زبان تملق در گفتمان نامه‌نگاری ایرانی*

فرحناز ریمانی نیکو

مرضیه ریمانی نیکو

ترجمه: محسن لطف‌آبادی^۱

چکیده

این مقاله به بررسی استفاده تملق در میان ایرانیان از منظر اجتماعی - عملی می‌پردازد. اشکال آن، در نامه‌های شخصی که توسط مردم عادی به رئیس جمهور احمدی‌نژاد نوشته شده است، مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. هدف عمده تحقیق این است که آیا می‌توان هیچگونه تمیمی در باب بهره‌گیری از تملق و عواملی که بر آن تاثیرگذارند قائل شد؟ هدف دوم مورد مطالعه این است که چه ویژگی‌هایی از این اشکال برای مخاطب [خواننده نامه] به طور واضحی شناخته شده‌اند؟ به علاوه، این مقاله، بر این تمرکز دارد که چگونه بهره‌گیری از تملق در اسناد مکتوب می‌تواند به خوبی بر اساس منظرهای نظری معاصر مبتنی بر داده‌های گفتاری همچون نظریه براون (brown) و لوینسن (levinson) و نظریه محورهای مؤدب بودن کامری (comrie) و طرح مخاطب بل (bell) تبیین شود. جوانب مختلف شامل وجود تملق و سطوح آن، نسبت بین سطح تملق و جنس و سن نویسندگان نامه‌ها مطالعه شده است. نتیجه حاکی از آن است که رابطه مستقیمی میان سن و تملق وجود دارد، اما رابطه معناداری میان جنس و تملق نیست.

واژگان کلیدی: تملق، طرح مخاطب، محورهای مؤدب بودن، وجه اجتماعی - عملی.

Language of Flattery in Iranian Letter Writing Discourse

Farahnaz Rimani Nikou

Marzieh Rimani Nikou

Translated by: Mohsen Lotfabadi²

Abstract

This article concentrates on using flattery in Iranian discourse from a socio-pragmatic viewpoint. These forms have been studied in personal letters concentrating on the letters written by common people to President Ahmadi Nejad. The chief aim was to explore whether any generalizations can be made on the use of flattery and the factors which influence their use of flattery. The second purpose was to see what features these forms have for the addressee to be clearly identified? Furthermore, the study focused on how well the use of flattery in written material can be explained on the basis of contemporary theoretical views based on the spoken data, such as Brown and Levinson's and Comrie's politeness axes, and Bell's audience design. The aspects studied include the existence of flattery and its level, the relationship between the level of flattery and the writer's gender and age. It was concluded that there was a positive relationship between age and flattery but there was no significant relationship between gender and this speech act.

Keywords: flattery, audience design, politeness axes, socio-pragmatic.

* مترجم تشکر خود را از دوست گرامی، آقای سید رضا وسمه‌گر، جهت بازبینی دقیق ترجمه و ارائه نکات

سودمند اعلام می‌دارد.

این مقاله ترجمه‌ای است از:

Farahnaz Rimani Nikou & Marzieh Rimani Nikou, "Language of Flattery in Iranian Letter Writing Discourse" *Academic research International*, Vol. 2, No.3, May 2012, pp 737-742.

۱. دانشجوی دکترا تاریخ دانشگاه شهید بهشتی.

2. PHD Student of the History, Shahid Beheshti University. E-Mail: mohsenlotfabadi@yahoo.com

مقدمه

زبان یک ابزار ارتباط است. انسان‌ها از زبان برای انجام اموری چون، سفارش دادن، تعهد دادن، بحث کردن و مواردی از این قبیل استفاده می‌کنند. با وجود این، هر کاربرد ارتباطی نیاز دارد تا در محدوده یک زمینه (context) که ممکن است شخصی یا اجتماعی باشد، انجام گیرد. در فرآیند ارتباط، سخنگویان یک زبان باید دو مجموعه توانایی را دارا باشند: آنها می‌بایست از غالب‌های زبانی که استفاده می‌کنند، آگاه باشند. علاوه بر این، آنها باید بدانند که چگونه این دانش را در انتقال مفهوم بکار می‌گیرند. برای روشن مفهوم، گویندگان و شنوندگان یا نویسندگان و خوانندگان می‌بایست قادر به تعامل باشند.

اصطلاح زمینه (context) دو جنبه دارد: اجتماعی و شخصی. زمینه اجتماعی در مطالعاتی که بر جنبه‌های اجتماعی - زبان‌شناختی زبان متمرکز است، اهمیت دارد. اما، بر اساس نظر لوینسن (۱۹۸۳) زمینه شخصی باید در معرفت‌های عملی زیرشاخه‌ای، تحلیل گفتگو و تحلیل گفتمان مورد مطالعه قرار گیرد. در مقاله حاضر، زمینه اجتماعی نقش حیاتی دارد. در سال‌های اخیر، فهم ما از زبان به عنوان یک پدیده اجتماعی به طور فزاینده‌ای افزایش یافته است. در یک پژوهش اخیر در حوزه زبان‌شناسی اجتماعی و آموزش زبان، مک کی و هورنبرگر^۳ (۱۹۹۶)، این حوزه را به چهار ناحیه مرتبط تقسیم کردند: (۱) چگونه موضوعات بزرگ مقیاس اجتماعی - سیاسی، بر بهره‌گیری زبان در یک جامعه خاص تاثیر می‌گذارند. (۲) چگونه یک زبان واحد از گوینده‌ای به گوینده دیگر، از مکانی به مکانی دیگر و از وضعیتی به وضعیت دیگر متنوع می‌شود. (۳) مطالعات زبان و تعامل؛ چگونه زبان در ارتباطات رو در رو مورد استفاده قرار می‌گیرد. (۴) مطالعات زبان و فرهنگ؛ چگونه فرهنگ‌های خاص بر شماری از انواع دیگر زبان‌های غالب مزیت می‌یابند. این مقاله در تلاش است تا تاثیر فضای اجتماعی و سیاسی را بر استفاده زبان، مورد بررسی قرار دهد. (شماره ۱)

همچنین محقق، داده‌ها را ترجیحا به جای نمونه‌های گفتاری از نمونه مکتوب (نامه) برگزیده است، زیرا آسانتر می‌توان آنها را بکار گرفت و به تحلیل‌های کمی معطوف شد. نامه‌ها بخش اساسی ارتباطات بین مردم هستند. نویسنده و مخاطب، نقش مرکزی در مکاتباتشان دارند که غالبا از طریق انتخاب واژگان در نامه‌هایشان آشکار می‌شود. علاوه بر مضامین، گمان می‌رود که نویسنده راه مناسبی در سنجش قسمت‌های دیگر نامه دارد. برای نمونه هنگامی که در باب

جایگاه واقعی احوالپرسی (درود و احترام) و تعهد تصمیم می‌گیرد. به نظر دولاسر^۴ فاصله میان احوالپرسی و خود بدنه اصلی نامه به معنای احترام گذاری بسیار است.^۵ ارتباط - که نامه‌نگاری نیز مستثنی از آن نیست - اغلب شامل مشارکت کنندگان چندگانه‌ای است. الگوی اجتماعی - زبان‌شناختی تنوعات زبان بل (۲۰۰۱، ۱۹۸۴) نقطه نظری را معرفی می‌کند که در آن سبک به سان یک پدیده فعال و متعامل بر افراد متمرکز است و نه بر هیچ ساز و کاری که با عنوان ابزاری برای تولید بکار آید. دوگانگی اساسی بل، میان تنوعات زبان‌شناختی و فرا زبان‌شناختی است، که از این منظر تنوعات فرا زبان‌شناختی خود به دو مقوله جداگانه تقسیم می‌شود.

تنوع میان سخنگویان به معنای سطح اجتماعی و بنیادین زبان است که میان افراد متفاوت است، یعنی آن می‌تواند شامل عواملی چون سن، طبقه و نژاد باشد. به بیان دیگر، تنوع میان سخنگویان یک وجه سبک‌شناختی از کاربرد زبان است که برای نمونه شامل موضوع و فضای بحث می‌شود. این دو مقوله به یکدیگر وابسته هستند: تنوع در بعد سبک‌شناختی، از تنوع در بعد اجتماعی مشتق می‌شود و در آن بازتاب می‌یابد.^۶

همبستگی میان این دو بعد، هسته الگوی طرحی مخاطب هستند. گویندگان و شنوندگان در فرآیند گفتگو به یک اندازه اساسی در نظر گرفته می‌شوند که این امر از این ادعا مشتق می‌شود که سخنگویان سخن خویش را در پاسخ به شنوندگانشان طراحی می‌کنند. شخصیت اساسی در مخاطبه شخص مخاطب یا گیرنده نامه است که که نوعاً شناخته شده، معلوم و مورد خطاب است. این مقاله نشان خواهد داد که چگونه نویسندگان نامه سخن خویش را بر اساس مخاطب خود تنظیم می‌کنند.

بررسی نوشتجات نشان می‌دهد که تنوع زیادی از پارامترهای اجتماعی و متغیرهای زبان‌شناختی، توسط زبان‌شناسان بررسی شده‌اند. در حقیقت برخی مسائل وجود دارند که مورد توجه زبان‌شناسان اجتماعی و دیگر محققان این حوزه قرار گرفته است. با وجود این، بخاطر اینکه شماری از مسائل اجتماعی همچون فرهنگ، قومیت و نسل به آسانی قابل بررسی نیستند، محققان معمولاً از آن دوری می‌کنند. به عبارت دیگر، اکثر محققان خودشان را با مطالعه عوامل

---

4. de la serres

5. Goldberg 1990: 253; Chartier et al. 1997: 75-6

۶ نگاه کنید به: Bell 1984: 151; 2001: 145

قابل کنترل و دم دستی سرگرم می‌کنند. مطالعات زیادی در ارتباط با خواهش و درخواست،^۷ تعارف،^۸ معذرت خواهی،^۹ احوالپرسی^{۱۰} و غیره در زبان فارسی و دیگر زبان‌ها همچون ژاپنی، ایرلندی و غیره انجام شده است. اما محقق هیچ پیشینه‌ای در باب موضوع تملق نتوانست بیابد. براساس جو اجتماعی - سیاسی حاضر در ایران، جایی که این عمل گفتاری (تملق) رایج است، انجام چنین تحقیقی در باب این موضوع نوین، جالب به نظر می‌آید.

داده‌ها و روش

داده‌های این مقاله، از ۳۰ نامه شخصی که توسط مردم عادی به رئیس جمهور احمدی نژاد در سفر اول و دومش به آذربایجان غربی نوشته شده بودند، استخراج شد. این نامه‌ها، بخاطر پیوند قدرت میان نویسندگان و مخاطب برگزیده شده است. به نظر می‌آید که تملق در شرایطی رخ می‌دهد که در آن نویسنده در مقامی پایین‌تر از دریافت کننده نامه قرار دارد، یا اینکه نویسنده به دریافت کننده نامه نیازمند است و شاید از او خواسته‌ای داشته باشد. معمولا مردم آنگاه که خود و مخاطبشان در یک مرتبه قدرت و موقعیت اجتماعی یکسان قرار دارند، از تملق بهره نمی‌گیرند. نامه‌ها به طور تصادفی انتخاب شدند و نویسندگان هم مرد و هم زن از گروه‌های سنی مختلف (پیر، جوان و میانسال) بودند. اما تنها چیزی که در میان همه مشترک بود اینکه اکثر آنها به طبقه پایین و قشر آسیب پذیر جامعه تعلق داشتند و از تحصیلات پایینی برخوردار بودند (عریضه و سبک نوشتاریشان این را نشان می‌دهد). این مقاله برای پاسخگویی به پرسش‌های زیر طراحی شده است: (۱) آیا نمونه‌هایی از تملق در نامه‌های ایرانیان وجود دارد؟ اگر جواب مثبت است، دامنه آن چه اندازه می‌باشد؟ (۲) آیا نسبی میان جنس نویسنده و تملق وجود دارد؟ (۳) آیا نسبی میان سن نویسنده و تملق وجود دارد؟

-
7. Economidou, 2002 & SangpilByon, 2004.
  8. Koutlaki, 2002 & Salmani- Nodoushan, 1995.
  9. Darren Lingley, 2006.
  10. Akhimien, 2004.

بحث

محقق به واسطه تحلیل نامه‌ها، پنج گونه متفاوت از تملق را که به طور آشکار استفاده شده بودند، از هم تشخیص داده است.

تملق در اشکال عریضه‌ها

تنوع در شیوه‌ای که افراد یکدیگر را خطاب می‌کنند همیشه به عنوان نشانگر رابطه اجتماعی، موضع و میزان توجه به شخص مخاطب و در نتیجه گروه مخاطبان در نظر گرفته شده است. صورتبندی‌های خطاب می‌توانند به نحو ایجابی مؤدبانه و یا به نحو سلبی مؤدبانه، و یا ترکیبی از آن دو باشد. خطابی که موضوعش چهره مثبت مخاطب باشد، معمولاً فرم اصطلاحات غیررسمی و صمیمی به خود می‌گیرد همچون نام کوچک و لقب.

ادب منفی خودش را در اشکالی چون القاب و عناوین تجلیلی آشکار می‌کند. نویسندگان نامه باید نسبت به عوامل اجتماعی و سلسله مراتبی که بر امر خطاب کردن حاکمند، بی‌نهایت حساس باشند. محدودیت‌ها و مطالبات اجتماعی با حفظ ظاهر مؤدب گونه در پس زمینه هر تعامل شفاهی وجود دارد. در نظریه مؤدب بودن، جایگاه و اقتدار اجتماعی تحت متغیرهای قدرت و فاصله قرار می‌گیرند.^{۱۱} کسی که در مرتبه قدرت به نسبت عالی‌تری قرار دارد، معمولاً بر پایین‌دستانش برتری دارد، که این امر در توانایی او برای استفاده از ادب مثبت در مخاطبه نشان داده می‌شود، حتی اگر فاصله اجتماعی نزدیک باشد. ادب منفی به وسیله افراد پایین دست در مقابل استفاده می‌شود. به نظر می‌رسد موقعیت برابر، چه از نظر فاصله چه از نظر قدرت بر بکارگیری عریضه تا یک حد مطمئن اثر می‌گذارد. اگر، هم تفاوت قدرت و هم تفاوت فاصله بسیار اندک باشد، همچون رابطه میان همسالان و جوانتر یک خانواده، ادب مثبت متقابل استفاده می‌شود. اگر تفاوت قدرت اندک باشد، اما فاصله بزرگتر از فاصله میان اعضای یک خانواده هسته‌ای باشد، همچون مورد دوستان نزدیک، استفاده از اشکال ادب مثبت نباید مفروض انگاشته شود.

وقتی به نامه‌های نوشته شده به رئیس جمهور احمدی‌نژاد نگاه می‌کنیم، می‌توانیم ببینیم که جایگاه اجتماعی مخاطب نامه به عنوان رئیس جمهور و نقش او به عنوان بالاترین سمت

اجرایی، آشکارا در استفاده از قواعد خطاب کردن نشان داده می‌شوند. این اصطلاحات برای خطاب کردن استفاده شده اند:

ریاست محترم جمهور، رئیس جمهور عزیز، ریاست محترم و عدالت محور، رئیس جمهور بزرگوار، رئیس جمهور محبوب و مردمی، مقام محترم دلسوز و نوع دوست، آن مقام، جناب آقای احمدی نژاد، جناب آقای رئیس جمهور، رئیس جمهور عزیز و گرانقدر، جناب آقای دکتر احمدی نژاد، مقام معظم، بزرگوار، برادر احمدی نژاد، رئیس جمهور محبوب ایران، حضرت عالی، مقام رفیع و ارفع، چشم امید ملت ایران.

همچنانکه مشخص است، نویسندگان به طور کامل ادب منفی را در خطاب کردن آقای رئیس جمهور بکار گرفته اند. اما برخی از نویسندگان از ادب مثبت استفاده می‌کنند همچون: پدر گرامی، سنگ صبور مهربانم، برادر عزیز.

کدام یک از این خطاب کردن‌ها می‌تواند احساساتی را در مخاطب برای ارضای نیازهای نویسنده برانگیزد، همچنانکه برادر و یا پدر شخص چنین می‌کند هنگامی که شخص نیاز به کمک داشته باشد؟

تملق در احوالپرسی

از بررسی اطلاعات موجود واضح است که شماری از نویسندگان برای رضایت مخاطب خود از احوالپرسی و احترامات استفاده می‌کنند. آنها از اصطلاحات احترام‌آمیز به عنوان یک راه جایگزین استفاده می‌کنند، به این دلیل که رضایت مخاطب یک راه رسیدن به هدف است. حدود ۵۰ درصد نویسندگان، نامه‌هایشان را با شماری عبارات خوش آمدگویی به آقای رئیس جمهور یا آرزوی سلامتی و موفقیت برای او آغاز می‌کنند. براساس این واقعیت که آنها اکثراً از ادب منفی که نشانگر رسمی بودن نامه‌هاست بهره گرفته‌اند، بکارگیری تعارفات (خصلت نامه‌های غیر رسمی) می‌تواند نقش رابطه‌ساز داشته باشد. اصطلاحات بکار گرفته شده عبارتند از:

- قدم پر خیر و برکت شما را به شهرمان تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم.
- آرزوی موفقیت و سربلندی برای شما دارم.
- از خداوند سلامتی شما را خواستارم.
- ضمن عرض خیر مقدم.

- تشریف فرمایی پر میمنت و برکت جناب عالی و هیأت محترم همراه را از صمیم قلب خیر مقدم عرض نموده...
- به میمنت قدم مبارک حضرت عالی
- با عرض سلام و خوش آمد گویی
- با عرض سلام و خسته نباشید
- خوش آمدگویی به محضر مبارکتان
- از آمدن شما و منت گذاشتنتان نهایت تشکر را دارم.
- امیدوارم در سایه لطف خداوند سالم و موفق باشید.
- قدم شما را گرامی می‌دارم.

تملق دینی

همانگونه که همه کس می‌دانند این کشور در جهان تحت عنوان «جمهوری اسلامی ایران» شناخته می‌شود. این عنوان نشان می‌دهد که حکومت کشور به طور عمیقی بر پایه اسلام است و مسائل دینی برای حکومت پراهمیت انگاشته می‌شود. از آنجا که دین و مذهب نقشی کانونی در فرهنگ ایرانی دارد و همه مردم مذهبی هستند، پس آنهایی که اسلام را در سبک زندگی، تفکر و ظاهرشان به نحو عمیق نمایان سازند، از سوی حکومت مورد احترام هستند و مقام و مرتبه عالی‌تری دارند. این فضای دینی در کشور به طور عمیقی در گفتمان [ساختار ذهنی] نویسندگان نامه به آقای احمدی‌نژاد نفوذ یافته است، تا جایی که آنها تلاش می‌کنند اصطلاحات دینی را برای برطرف شدن نیازهایشان بکار گیرند. عباراتی همچون عبارات زیر به وضوح آن را نشان می‌دهد:

- امیدمان اول به خداست بعد به شما
- خدا سایه شما را از سر ما کم نکند.
- اجرکم عندالله...
- زن مسلمان ایرانی
- خدایا به این...
- اجر و پاداش شما نزد پروردگاران محفوظ

- خداوند منان حتما آه و ناله دل ما ضعیفان را شنیده که آن رئیس جمهور محترم به این شهر قدم رنجه فرمود.

- والسلام علیکم و رحمت الله...

- محض رضای خداوند بزرگ، رحمت خداوند را شامل حالم بفرمایید.

- یک عمر دعاگویتان باشم

تملق سیاسی

زبان چیزی بیش از یک نظام دستوری یا ارتباطی است. زبان یک نظام نمادین مملو از وابستگی‌های عاطفیسست که قادر است عمیق‌ترین احساسات را برانگیزد. یکی از موضوعات که معمولاً احساسات عمیق در مردم را بر می‌انگیزد، مسائل سیاسی است. هر حکومتی خواستار حمایت توسط مردم خود است و تلاش می‌کند تا طرفدارانش را حمایت کند. یکی از تدابیر نویسندگان نامه این است که خود را از حامیان حکومت نشان دهند که از سوی محقق تحت عنوان «تملق سیاسی» دسته‌بندی می‌شود. برخی تلاش می‌کنند تا یکی از اعضای خانواده خود را به عنوان یک جانباز معرفی کند که در جنگ تحمیلی برای دفاع از کشور سهم داشته است. جملاتی نظیر جملات زیر به طور واضحی این تدبیر را نشان می‌دهد:

- شوهرم که پدرش شهید شده.

- سرفرازی و استواری و پایداری نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را از ایزد منان

خواستارم.

- سلام به روح بنیانگذار جمهوری اسلامی

- خدایا به این دولت و مسئولین ما عمری طولانی و با عزت بده.

- شوهرم که در عملیات‌های حق علیه باطل دچار ضربه به کمر شده.

- امید آن دارم که تکیه گاه محکم برای ملت عزیز و شهیدپرور ایران باشید.

- امیدوارم همیشه مانند بزرگمردانی همانند رجایی و باهنر باشید.

- بنده ۲۰ ماه در منطقه جنگی...

- خطه شهیدپرور آذربایجان

- با سلام و درود به روح پرفتوح حضرت امام

- با ۱۳ ماه سابقه خدمت در جبهه

- شهیدی بنام... را هم تقدیم انقلاب نموده ایم.

دیگر اشکال تملق

براون و لویسن (ارجاع) خاطر نشان می‌کنند که احترام گذاری می‌تواند با دو راه متفاوت نشان داده شود: یا گوینده شکست نفسی می‌کند یا اینکه شنونده را از این امر آگاه می‌کند که او در مقامی نیست که شنونده را به هر نحوی که شده مجبور به شنیدن خواسته اش کند. واتس به آسانی احترامات را به سان رفتاری سیاسی که گوینده در کودکی از طریق فرآیند اجتماعی شدن آن را می‌آموزد، دسته بندی می‌کند. اگر «رفتار سیاسی» و «احترام گذاری» ترکیب شوند، به نظر می‌رسد که تملق خواهیم داشت. بخاطر اینکه احترام گذاری سیاسی یک تمجید ریاکارانه است که فرهنگ لغت آن را تحت عنوان «تملق» تعریف می‌کند. در نامه‌های تحلیل شده، شماری از نمونه‌های واضح از این عبارات وجود دارد:

- یک بنده حقیر VS. جناب عالی

- تقاضای عاجزانه بنده VS. عنایت جناب عالی

- بنده حقیر و بینوا VS. جناب عالی

اصطلاح «بنده» که به کرات در نامه‌ها یافت می‌شود به معنای «خدمتکار» است و مقام پایین نویسنده را در مقایسه با مقام عالی تر مخاطب که معمولاً با اصطلاح «جناب عالی» خطاب می‌شود، نشان می‌دهد.

جنس و تملق

اکثر جوامع میان مرد و زن تفاوت قائلند. بچه‌ها نیز به زودی این کلیشه اجتماعی که مبتنی بر تبعیض است را اکتساب می‌کنند. آنان می‌آموزند که زبان زنان، وابسته به خانه و زبان مردان، در پیوند با جهان بیرون فعالیت‌های اقتصادی است. تفاوت‌هایی در فرآیندهای فیزیولوژی (فیزیولوژی اعصاب) میان مردان و زنان وجود دارد، اما تفاوت در کارآمدی [بازدهی] نیست. علل تفاوت‌ها اجتماعی هستند تا زیست‌شناختی.^{۱۲} محقق علاقه‌مند بود تا اثر جنسیت را در مقدار تملق بداند. بنابراین، نامه‌های مردان با نامه‌های زنان مقایسه شد. بخاطر اینکه تعداد نامه‌های

مردان ۱۲ بود، ۶ نامه زنان برای برابری تعداد نامه‌ها حذف شد. نامه‌ها خوانده شدند و مقدار تملق ثبت گردید.

	مرد	زن	مجموع
میزان مشارکت کنندگان	۱۲	۱۲	۲۴
میزان تملق	۴۵	۴۹	۹۴

همچنانکه از جدول پیداست، تفاوت معناداری، میان مرد و زن راجع به مقدار تملق وجود ندارد. هم مردان و هم زنان به مقدار یکسان تملق می‌کنند.

سن و تملق

محقق همچنین علاقه مند بود تا بداند آیا تفاوت‌های سنی، در میزان تملق بکار گرفته شده توسط نویسندگان موثر است یا خیر. بنابراین، تلاش شده است که نامه‌ها در سه گروه سنی دسته بندی شوند: ۱۵ - ۲۵، ۵۰ - ۵۰ و بالاتر از ۵۰ سال. بخاطر اینکه شمار نامه‌ها برای گروه‌های ۱ و ۳ تنها ۵ تا بود، به طور حداکثری ۵ نامه از هر گروه سنی تحلیل شده است. به طور تصادفی ۵ نامه برای گروه سنی دوم انتخاب شد. برخی دیگر نامه‌ها به طور خودکار حذف شده بودند، بخاطر اینکه آنها سن نویسنده را ذکر نکرده بودند.

	۱۵ - ۲۵	۲۵ - ۵۰	بیشتر از ۵۰	مجموع
تعداد تملق	۸	۱۸	۱۴	۴۰

جدول بالا تفاوت زیادی بین گروه‌های سنی مختلف، خصوصاً بین گروه‌های ۱ و ۲ نشان می‌دهد. واضح است که افراد بزرگسال بیشتر از افراد جوان تملق می‌کنند.

نتیجه‌گیری

در این مقاله، بهره‌گیری از تملق به عنوان یک پدیده عملی - اجتماعی در نامه‌های اشخاص مورد مطالعه قرار گرفته است. تحلیل کنش گفتاری مستلزم نگرستن به مردم در هنگام اجرای فرآیند نامه‌نگاری با مشارکت کنندگان کم و بیش مؤثر است. نسبت بین نویسنده و مخاطب اهمیت بسیاری دارد. داشتن یک نویسنده با مرتبه پایین (اجتماعی، اقتصادی و سیاسی) و مخاطب با جایگاه بالاتر به نظر در این کنش گفتاری اساسی است، بخاطر اینکه قطعاً ما نسبت به کسی که به آن نیاز نداریم، تملق نمی‌کنیم. این تحلیل ۵ نوع متفاوت از تملق را نشان می‌دهد: تملق در غالب‌های خطاب کردن (بر مبنای طرح مخاطب و ادب)، تملق سیاسی، تملق مذهبی، تملق در احوالپرسی، و شکست نفسی یا بالا بردن شخص مخاطب به عنوان نوع خاصی از تملق. این مسأله مشهود بود که نویسندگان ایرانی به طور مکرری در نامه‌هایشان تملق می‌کنند، اما ما به این علاقه‌مند بودیم که کشف کنیم آیا گستره تملق براساس متغیرهای سن و جنس تغییر می‌کند یا خیر. این مقاله نشان داد که ارتباط منطقی میان سن و تملق وجود دارد، در حالی که بین جنس و تملق ارتباطی وجود ندارد.

REFERENCES

- Bell, Allan. 1984. Language style as audience design. *Language in Society* 13, 145-204.
- Bell, Allan. 2001. Back in style: Reworking audience design. In: Penelope Eckert and John R. Rickford (eds.). *Style and Sociolinguistic Variation*. Cambridge: Cambridge University Press, 139-169.
- Brown, Penelope, and Stephen C. Levinson. 1987. *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Chartier, Roger, Alain Boureau and Cécile Dauphin. 1997. *Correspondence: Models of Letter-writing from the Middle Ages to the Nineteenth Century*. Transl. by Christopher Woodall. Cambridge: Polity Press.
- Comrie, Bernard, 1976. Linguistic politeness axes: speaker-addressee, speaker-referent, speaker-

bystander. Pragmatics Microfiche 1.7: A3. Department of Linguistics, University of Cambridge.

Goldberg, Jonathan. 1990. *Writing Matter: From the Hands of the English Renaissance*. Stanford:

Stanford University Press.

Levinson, S. C. 1983. *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.

McKay, S. L. and N. H. Hornberger (eds.) 1996. *Sociolinguistics and languageteaching*. New York:

Cambridge University Press.

Spolsky, B., 1998. *sociolinguistics*. Hong Kong: Oxford University Press.

Watts, Richard J., 2003. *Politeness*. Cambridge University Press, Cambridge.

